

Ek.1 Uzaktan eğitim döneminde Ders Yönetim Sistemi üzerinden uygulanacak sınavlarda dikkat edilecek hususlar

(22.Mayıs.2020 tarihinde madde 12 güncellendi):

1. Sınavlama yükünün ders yönetim sistemine homojen dağıtılması önemlidir. Homojenlik, aynı gün veya saatte sınav bitişı çizelgelenen öğrenci sayısındaki sapmaların enküçüklenmesi olarak tanımlanır.
2. Final sınav haftası 21 gün olarak belirlenmiştir.
3. 21 günlük programda sınav bitişı çizelgesi günlere homojen olarak dağıtılmalı, belli gün ve saatlere yığılma olmasından kaçınılmalıdır.
4. Sınavlarda yoğunluk sınavların bitişı saati civarında gerçekleştiğinden, sınav çizelgesinde sınav bitişı (kapanış) gün ve saatleri esas alınmalıdır.
 - a. Öğrencilere sınavların süresi, açılış ve kapanış saat ve takvimleri önceden ilan edilmelidir. Sınav kapanış saati öğrencinin sınav “kağıdının” toplanma anına karşı gelir. Yani sınav kapanış saatinde sınavına devam etmekte olan öğrencilerin sınavı sistem tarafından otomatik olarak sonlandırılır. Sınav açılış saati, öğretim üyesinin önceden hazırladığı sınava öğrencilerin erişimine açıldığı saattir. Sınav süresi, açılış ve kapanış süreleri arasındaki farkla uyumlu olmalıdır. Şekil.1 sınav süresi 1 saat, açık kalma süresi 12 saat olan sınava öğrencilerin katılma eğrisini gösteriyor. Sınavın açık kalma süresi ne kadar artarsa artsın, öğrencilerin sınavın kapanış anına kadar bekleme eğilimini ifade etmektedir.

Şekil.1 Öğrencilerin sınavın kapanış saatine göre sınava girme eğilimleri

5. Öğretim elemanları bu bitiş (kapanış) saatlerine göre sınavlarının süre ve sınav başlangıç saatini kendileri belirleyebilirler.
6. Ders yönetim sisteminin en yoğun kullanıldığı saatler 13:00-16:00 olduğundan bu saatlere sınav bitışı çizelgelenmesinden kaçınılmalıdır.
7. Yoğunluk sınavların kapanma saati civarında oluştuğundan, sınavların bitiş saatleri 8-12 ve 17-24 bloklarına homojen olarak dağıtılmalıdır.
8. Günler arası sınav yükünün homojen dağıtılması: Sınav bitiş saati çizelgelenen öğrenci sayılarının farklı günlerde olabildiğince eşit olarak dağıtılması gerekmekte olup, bazı günlerin çok dolu, bazı günlerin boş olmamasına dikkat edilmelidir. *Öğrenci/Sınav sayısı* 21.000 olan bir fakültenin hergün yaklaşık 1.000 öğrencilik sınav bitışı çizelgelemesi beklenir. Bu sayılarda oluşacak sapmalar, sınavdan beklenen performansı olumsuz etkileyebilir.
9. Gün içi sınav yükünün homojen dağıtılması: Sınavların sabah 8-12 ve 17-24 bloklarında tamamlanacağı düşünüldüğünde, bu bloklarda olabildiğince eşit sayıda öğrencinin sınav bitışı çizelgelenmelidir. Örneğin; Ptesi günü A fakültesinde sınava alınacak 1.000 öğrenci var ise bu öğrencilerin gün içinde ideal dağılımı yani $1.000/12$ yaklaşık 83 öğrenci/saat veya $1000/6$ yaklaşık 167 öğrenci/2saat veya $1000/4=250$ öğrenci/3saat dengesi gözetilmelidir.
10. Sınavlar hazırlanırken eğer çoktan seçmeli veya doğru/yanlış şeklinde test soruları kullanılacak ise olabildiğince geniş bir soru havuzu hazırlanmalı ve öğrencilere farklı fakat dengeli sınav sorularının otomatik düzenlenebildiği (soru bankasından rassal soru seçimi, aynı olsa bile soruların farklı sıralarda öğrencilerin önüne düşmesi ve aynı sorunun şıklarının her öğrenciye rassal sıralarda sunulması) DYS özelliklerinden yararlanılmalıdır.
11. Sınavın başlangıç ve bitiş zamanları arasındaki süre, sınav süresinin en az 2 katı olarak tercih edilmelidir. Bu sürenin genişliği, öğrencilerin karşılaşabileceği teknik güçlükleri aşmalarında yardımcı olabilir. Sınav tarzı ve sorularına bağlı olmakla beraber, bu sürenin gereğinden fazla uzun tutulması öğrencilerin istismarını teşvik edebilir.
12. Sınavların test usulu yapılması halinde, soruların ardışık gelmesi, öğrencinin yanıtladığı sorulara geri dönmesinin engellenmesi ve internet kesintileri veya sistem aksaklıklarına karşın öğrencinin teste kaldığı yerden devam etmesinin sağlanması doğru olur.

Sınavın tasarım ve uygulanmasının kolaylaştırılması için sınav ayarlarının aşağıdaki şekilde kullanımı tercih edilmelidir (Şekil.2).

Tekrar uygulama izni =1

Gezinti yöntemi= Ardışık

Her bir uygulamada son kaldığı yerden devam=Evet

Ders Yönetim Sisteminde 22.Mayıs.2020 tarihinden itibaren oluşturulacak sınavlarda bu özellikler varsayılan olarak düzenlenmiş olup, herhangi bir değişikliğe ihtiyaç bulunmamaktadır. Sistemde yapılan güncelleme ile herhangi bir sebeple sınavı kopan öğrenci sınava kaldığı yerden devam edebilecektir.

Tekrar uygulama izni 1 ▼

Notlandırma yöntemi ? En yüksek not ▼

▼ Düzen

Yeni sayfa ? Her soru

Gezinti yöntemi ? Ardışık ▼

▼ Soru davranışı

Soruları karıştır ? Evet ▼

Sorular nasıl davransın ? Ertelenmiş geribildirim

Bir teşebbüs içinde yeniden izin ver * Hayır

Herbir uygulamada son kaldığı yerden devam * Evet ▼

Şekil.2 Ders Yönetim Sistemindeki Önerilen Sınav Ayarları

13. Öğrencilerin sınav çalışmalarının olabildiğince engellenmesi için, her bölüm aynı gün içinde bir sınıfa ait en fazla bir sınav koymaya gayret etmelidir. Yani örneğin Pazartesi günü 1. sınıfların yalnızca bir tek dersinin sınavının çizelgelenmesi mümkün mertebe tercih edilmelidir. Benzer yaklaşım 2, 3 ve 4'ncü sınıflarda da tercih edilmelidir.
14. Bu ilkelere uyulduğu oranda sınavlarda yaşanabilecek olumsuzlukların enazlanacağı düşünülmektedir. Aşağıdaki tabloda Ders yönetim sisteminde kayıtlı ders ve öğrenci bilgileri birim bazında sunulmuştur. Tüm derslerin ders yönetim sistemi üzerindeki kayıtlı

öğrenci sayıları üzerinden tablo oluşturulmuş olmakla beraber tüm derslerin final sınavlarını DYS üzerinden yapmayacağı düşünüldüğünde bu sayılar maksimum olarak okunmalıdır. [Öğrenci Sayısı*] sütunundaki sayılar, sınava girecek öğrenci sayılarının 21 güne bölünmesi ile elde edilmiştir. Bu bağlamda DYS’de hergün maksimum 8000 öğrencinin sınava gireceği ve az yoğun olan 13 saatlik dilimlere sınav bitişleri olabildiğince homojen olarak yerleştirildiğinde her saat 616 öğrencinin sistemde sınav alabileceği ortaya çıkmaktadır. Mevcut ders yönetim sistemi bu sayıda öğrencinin sınavlamasını taşıyabilecek kapasitededir (Tablo.1)

Tablo.1 Birimlerin dönemsonu sınavlarında günlük ve saatlik sınava girecek öğrenci sayıları

BİRİM	[Öğrenci] X[Ders]	Öğrenci Sayısı*	Saatlik
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	866	41	3
EĞİTİM FAKÜLTESİ	18173	865	67
ESKİŞEHİR MESLEK YÜKSEKOKULU	2662	127	10
ESKİŞEHİR SAĞLIK YÜKSEK OKULU	231	11	1
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	3715	177	14
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ	24141	1150	88
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	26809	1277	98
İLAHİYAT FAKÜLTESİ	10727	511	39
MAHMUDIYE ATÇILIK MESLEK YÜKSEKOKULU	512	24	2
MÜHENDİSLİK MİMARLIK FAKÜLTESİ	42179	2009	155
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	537	26	2
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	6937	330	25
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEK OKULU	10338	492	38
SANAT VE TASARIM FAKÜLTESİ	2160	103	8
SİVRİHİSAR MESLEK YÜKSEK OKULU	2437	116	9
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	3684	175	13
TURİZM FAKÜLTESİ	5181	247	19
ZİRAAT FAKÜLTESİ	6860	327	25
	168149	8007	616

15. Pratikte fakülteler ve birimler kendi programlarını yaparken aşağıdakine benzer şablonlardan yararlanabilirler (Tablo.2). Bunu yaparken kendilerine düşen saatlik kontenjanlara uyulduğu ölçüde sorunsuz bir dönem sonu sınav süreci gerçekleşecektir. 14-17 arası sarı renkli bölge, ders yönetim sisteminin sınav dışı amaçlarla yoğun kullanıldığı saatleri ifade etmektedir. Senkron sınavlarda bu saatlerden özellikle kaçınılması önerilir.

Tablo.2 Gün içi sınav programlarında çakışmaların önlenmesine yönelik bir şablon

		Sınav bitiş saatleri				
		1	2	3	4	5
8	1.sınıf					
9	1.sınıf					
10	1.sınıf					
11	2.sınıf					
12	2.sınıf					
13	2.sınıf					
14						
15						
16						
17	3.sınıf					
18	3.sınıf					
19	3.sınıf					
20	4.sınıf					
21	4.sınıf					
22	4.sınıf					
23	Normalden daha kalabalık sınav grupları					
24	Normalden daha kalabalık sınav grupları					

16. Ödev şeklinde sınav uygulanacak derslerde teslim saatlerinin 23'den sonraki saatlere bırakılması sistem yoğunluğunun öğrenciye yansımaları önleyebilir.

Arz olunur.

Prof.Dr. Muzaffer Kapanoğlu

Enformatik Bölüm Başkanı

5.5.2020